

BÁO CÁO KHOA HỌC

Tên đề tài: Hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường đối với giảng viên, sinh viên trường ĐHCN Việt – Hưng.

Chủ nhiệm đề tài: Ths. Đặng Thị Lan Anh

Thành viên tham gia: SV Bùi Diệu Thúy - Lớp 4618 QTKD, SV Vùi Thị Hân - Lớp 4618 QTKD, SV Nguyễn Thị Phụng - Lớp 4618 QTKD, SV Nguyễn Mạnh Hải - Lớp 4618 QTKD, SV Hoàng Thị Duyên - Lớp 4618 QTKD.

Đơn vị thực hiện: Khoa Quản trị - Ngân Hàng - Trường ĐHCN Việt-Hung

TÓM TẮT

Đề tài nghiên cứu những vấn đề lý luận và thực tiễn về hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường cho giảng viên, sinh viên, để xây dựng bộ tiêu chí đánh giá hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường, đề xuất mô hình các nhân tố ảnh hưởng đến hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường. Thông qua khảo sát, đánh giá thực trạng hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường nhằm đề xuất hệ thống các giải pháp nâng cao hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường cho giảng viên, sinh viên Trường ĐHCN Việt - Hưng hiện nay.

Từ khóa: Văn hóa học đường, Hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường, nội dung giáo dục văn hóa học đường, Giải pháp giáo dục văn hóa học đường, Trường ĐHCN Việt - Hưng.

1. GIỚI THIỆU

Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội được Đại hội Đảng XIII (năm 2021) thông qua, đã định hướng phát triển văn hóa: “Văn hóa là một trong ba trụ cột quan trọng của sự nghiệp cách mạng, cùng với kinh tế và chính trị, đồng thời nhấn mạnh vai trò nền tảng tinh thần của văn hóa. Đại hội đề ra mục tiêu xây dựng nền văn hóa và con người Việt Nam phát triển toàn diện, hướng

đến chân - thiện - mỹ, thẩm nhuần tinh thần dân tộc, nhân văn, dân chủ và khoa học...”

Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đánh giá: “Chất lượng giáo dục và đào tạo chưa đáp ứng yêu cầu phát triển, nhất là đào tạo nguồn nhân lực trình độ cao vẫn còn hạn chế; chưa chuyển mạnh sang đào tạo theo nhu cầu của xã hội. Chưa giải quyết tốt mối quan hệ giữa tăng số lượng, quy mô với nâng cao chất lượng, giữa dạy chữ và dạy người. Chương trình, nội dung, phương pháp dạy và học lạc hậu, đổi mới chậm; cơ cấu giáo dục không hợp lý giữa các lĩnh vực, ngành nghề đào tạo; chất lượng giáo dục toàn diện giảm sút, chưa đáp ứng được yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá. Quản lý nhà nước về giáo dục còn bất cập. Xu hướng thương mại hoá và sa sút đạo đức trong giáo dục khắc phục còn chậm, hiệu quả thấp, đang trở thành nỗi bức xúc của xã hội.”

Nâng cao hiệu quả công tác giáo dục văn học đường trong trường đại học là điều kiện để thực hiện tốt mục tiêu giáo dục và đào tạo và nâng cao chất lượng, để đào tạo ra những sinh viên có đủ đức, đủ tài đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp đổi mới và xu thế hội nhập quốc tế nhất là trong điều kiện cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, của thị trường lao động trong kỷ nguyên số nền sản xuất của con người đạt đỉnh cao của sự thông minh, với các ứng dụng kỹ thuật sáng tạo không ngừng, với nền tảng công nghệ số, với mạng lưới internet của vạn vật và trí tuệ nhân tạo... Xuất phát từ cơ sở lý luận và thực tiễn, nhóm tác giả lựa chọn nghiên cứu: Phát triển văn học đường cho giảng viên, sinh viên Trường ĐHCN Việt - Hưng hiện nay làm đề tài nghiên cứu của nhóm. Kết quả nghiên cứu thành công có thể ứng dụng ở các khối ngành đào tạo khác nhau trong nhà trường, góp thêm một căn cứ lý luận và thực tiễn vào hệ thống những giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường, thực hiện đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo ở Việt Nam.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý luận

Đề tài được thực hiện trên cơ sở những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về phát triển văn hóa, con người trong điều kiện hiện nay, Luật Giáo dục đại học (2012), Đề án đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo.

2.2. Nhiệm vụ của nghiên cứu:

- Tổng quan và có đánh giá, nhận định về tình hình nghiên cứu có liên quan đến hiệu quả giáo dục văn hóa học đường cho giảng viên, sinh viên.
- Làm rõ khái niệm, nội dung, biểu hiện đặc trưng của văn hóa học đường và giáo dục văn hóa học đường trong trường đại học. Xây dựng tiêu chí đánh giá hiệu quả giáo dục văn hóa học đường cho giảng viên, sinh viên.
- Khảo sát thực tế, phân tích thực trạng văn hóa học đường, công tác giáo dục văn hóa học đường và hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường của giảng viên, sinh viên nhà trường. Phát hiện nguyên nhân và những vấn đề đặt ra trong giáo dục văn hóa học đường và hiệu quả giáo dục văn hóa học đường cho giảng viên, sinh viên Trường ĐHCN Việt - Hưng.
- Xây dựng hệ thống giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường cho giảng viên, sinh viên Trường ĐHCN Việt - Hưng.

3. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Đề tài dựa trên cơ sở phương pháp luận chủ nghĩa duy vật biện chứng, chủ nghĩa duy vật lịch sử và sử dụng tổng hợp các phương pháp nghiên cứu khoa học nói chung; các phương pháp của những bộ môn liên quan như Văn hóa học, Quản lý văn hóa - Tư tưởng, Tâm lý học, Giáo dục học và Xã hội học... Các phương pháp chính cụ thể là:

- Phương pháp thu thập thông tin, phân tích tài liệu từ các tác phẩm kinh điển, nghị quyết, chỉ thị, quy chế, quy định và các công trình khoa học... cập nhật thông tin chuyên ngành từ các tạp chí chuyên ngành và các phương tiện truyền thông khác.
- Phương pháp điều tra bằng trưng cầu ý kiến các cán bộ quản lý, các cán bộ Đoàn thanh niên trong nhà trường, đại diện sinh viên trong các kỳ giao ban. Điều tra xã hội học bằng bảng hỏi (anket).

- Phương pháp xử lý thông tin và trình bày kết quả nghiên cứu: phân loại thông tin, hệ thống hóa thông tin, diễn giải, quy nạp, phương pháp phân tích và tổng hợp, lôgic và lịch sử; phương pháp so sánh; chứng minh, khái quát hóa, tổng kết kinh nghiệm và phương pháp chuyên gia...

4. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

4.1. Đóng góp mới của đề tài

- Hệ thống hóa các tri thức về văn hóa học đường, chỉ ra rõ hơn vai trò và nội dung của văn hóa học đường.
- Nhận diện những giá trị cốt lõi của văn hóa học đường trong trường đại học so sánh với thực tiễn từ đó có các kết luận làm sở sở để xây dựng phương hướng, giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục văn hóa học đường cho giảng viên, sinh viên. Rút ra những bài học có tính lý luận về giáo dục văn hóa học đường cho giảng viên, sinh viên nhà trường, qua đó làm sâu sắc hơn, sinh động hơn công tác tư tưởng tại Trường ĐHCN Việt - Hưng.
- Xây dựng hệ thống giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục văn hóa học đường cho giảng viên, sinh viên Trường ĐHCN Việt – Hưng hiện nay.

4.2. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài

- Đề tài làm rõ cơ sở lý luận về vai trò của văn hóa học đường cũng như sự cần thiết phải nâng cao hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường, nhằm góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường, thực hiện mục tiêu giáo dục.
- Đề xuất một số phương hướng và những giải pháp cơ bản nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục văn học đường cho sinh viên Trường ĐHCN Việt - Hưng.
- Đề tài có thể làm tài liệu tham khảo và vận dụng trong nghiên cứu và giảng dạy cho các khối ngành Kinh tế và Kỹ thuật công nghệ của nhà trường: Kỹ năng mềm, Đạo đức kinh doanh, Văn hóa doanh nghiệp, ...

5. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

5.1. Kết luận

Giáo dục văn hóa học đường là một vấn đề cấp thiết trong trường đại học nhằm tạo ra môi trường thân thiện, an toàn để thực hiện mục tiêu đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ cho sự phát triển, hội nhập bền vững của đất nước.

Phát triển văn hóa học đường là kết quả cao nhất trong tiếp nhận tri thức về văn hóa học đường từ đó thay đổi nhận thức, thái độ và tính tích cực thực hiện hành vi chuẩn mực được biểu hiện khi tham gia các hoạt động thực tiễn ở đối tượng sau tác động giáo dục của chủ thể với mục đích đã xác định và cách sử dụng hợp lý, tiết kiệm các nguồn lực để đạt kết quả đó trong những điều kiện cụ thể. Hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường được thể hiện ở nhiều mặt, chịu sự chi phối của các yếu tố, từ môi trường giáo dục bên trong và bên ngoài nhà trường.

Thực trạng công tác giáo dục văn hóa học đường tại nhà trường hiện nay đã đạt được những thành công nhất định. Tuy nhiên, nếu so sánh với các tiêu chí xác định tính hiệu quả của công tác giáo dục văn hóa học đường thì chưa đạt hiệu quả cao.

Để nâng cao hiệu quả công tác giáo dục văn hóa học đường phải tiến hành đồng bộ các giải pháp, trong đó giải pháp đột phá, khả thi và mang lại hiệu quả cao nhất đó là nguồn lực con người với khả năng sáng tạo, chủ động của chủ thể. Đó là sự mẫu mực, tâm huyết, trách nhiệm của người đi giáo dục; đổi mới mạnh mẽ nội dung, hình thức, phương pháp không phải chỉ nhằm trang bị thật nhiều kiến thức mà theo hướng khi trao truyền một kiến thức thì kiến thức đó phải được trao truyền cả tình cảm, tâm huyết để kiến thức biến thành niềm tin, trở thành động lực bên trong điều chỉnh thái độ, hành vi của đối tượng được giáo dục; phải khơi dậy nhu cầu, lợi ích hoạt động nhận thức và hoạt động thực tiễn - xã hội, làm cho việc học, hiểu và hành xuất phát từ bên trong của mỗi sinh viên; xây dựng nhà trường trở thành mô hình, thiết chế mẫu mực về văn hóa, cũng với cơ quan, ban ngành, địa phương tham gia xây dựng địa bàn an toàn, góp phần đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi các hiện tượng tiêu cực, phản văn hóa, phản tiến bộ thâm nhập vào nhà trường vào thế hệ trẻ.

Đổi mới đất nước, hội nhập, phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa đòi hỏi sinh viên Việt Nam phải có đủ năng lực chuyên môn và phẩm chất đạo đức đáp ứng yêu cầu mới. Vì vậy, giáo dục văn hóa học đường có hiệu quả đòi hỏi sự

quan tâm đồng bộ của các cấp, các ngành, của toàn xã hội, nhưng trước hết thuộc về công tác giáo dục trong nhà trường, trong mỗi khoa, ngành, phòng ban chức năng, mỗi giảng viên và cán bộ công nhân viên nhà trường.

5.2. Kiến nghị

- Đối với Trường ĐHCN Việt – Hung: Tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng trong nhà trường đối với công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên trong đó có giáo dục văn hóa học đường, đưa giáo dục văn hóa học đường vào nội dung hoạt động của nhà trường. Những nội dung đó phải được cụ thể hóa thành những tiêu chuẩn, tiêu chí để nhận xét, đánh giá khi phân loại chất lượng đảng viên, đoàn viên, cán bộ công nhân viên, giảng viên, hiệu quả hoàn thành nhiệm vụ của Đoàn, của chi bộ, Đảng bộ nhà trường.

- Đối với Phòng, Ban chức năng chuyên trách về công tác quản lý học sinh sinh viên: Đưa nội dung xây dựng văn hóa học đường và giáo dục kỹ năng sống cho học sinh vào giờ sinh hoạt chính trị đầu khóa, sinh hoạt tập thể, sinh hoạt lớp, hoạt động ngoại khóa...

- Đối với các tổ chức đoàn thể, Đoàn thanh niên: Tiếp tục phát động việc thực hiện các cuộc vận động và phong trào thi đua trong đoàn viên thanh niên. Gắn việc thực hiện các cuộc vận động và phong trào thi đua với nội dung xây dựng văn hóa học đường và giáo dục kỹ năng sống cho sinh viên như làm cho trường lớp xanh sạch đẹp, đổi mới phương pháp học tập, chăm sóc các di tích lịch sử, văn hoá, ...

- Đối với các Khoa, Ngành, giảng viên, cán bộ công nhân viên: Cần nhận thức đúng đắn và đầy đủ về tầm quan trọng của công tác giáo dục văn hóa học đường cho sinh viên, coi đó là nhiệm vụ trọng tâm của nhà trường; Tiếp tục đổi mới nâng cao chất lượng giảng dạy những môn khoa học về chủ nghĩa Mác - Lê nin, Tư tưởng Hồ Chí Minh và các môn khoa học xã hội nhân văn, để nâng cao chất lượng đào tạo.

- Đối với Phòng, ban chuyên trách về cơ sở vật chất: Tăng cường cơ sở vật chất kỹ thuật cho hoạt động giảng dạy, học tập, rèn luyện và vui chơi của giảng viên, sinh viên trong nhà trường, Tăng cường quản lý, sử dụng hợp lý các phương tiện, cơ sở vật chất,

thời gian, kinh phí cho hoạt động giáo dục văn hóa học đường của giảng viên, sinh viên.

- Đối với sinh viên: Cần xác định đúng đắn nhiệm vụ của sinh viên để có thái độ, động cơ học tập và rèn luyện nghiêm túc; Cần tự giác, chủ động tích cực tham gia vào các hoạt động giáo dục nếp sống văn hóa học đường cho sinh viên mà nhà trường tổ chức, tăng cường khả năng tự quản trị bản thân, tự giáo dục, tự rèn luyện vì ngày mai lập nghiệp.